

Filemoni: mwongozo wa kujifunza

Kumpokea Onesimo kama ndugu kunamhitaji Filemoni afanye nini?

Filemoni ni ombi la Paulo kuhusu Onesimo, mtu mtumwa ambaye Paulo amekuja kumwona kama ndugu mpendwa. Barua, ikiwa imeelekezwa kwa kundi pana la wapokeaji, inamwomba Filemoni ampokee Onesimo kwa kuzingatia uhusiano wao wa pamoja katika Kristo. Ushawishi wake unafanya upatanisho uwe na gharama na wa vitendo. Isome ukizingatia mamlaka yasiyo sawa na mipaka ya kile maandishi yaliyohifadhiwa yanachotuambia.

Soma barua katika mazingira yake

Paulo anaandika akiwa mfungwa; mji wa gereza hautajwi, huku Rumi na mazingira mengine yakijadiliwa. Kuandikwa moja kwa moja na Paulo kunakubalika kwa upana. Jina la Onesimo pia linaonekana katika Wakolosai, likiziunganisha barua katika mapendekezo ya kimapokeo. Simulizi la kawaida kwamba alikuwa mtumwa aliyetoroka baada ya kumwibia Filemoni ni hitimisho la kukisia, si maelezo yaliyo wazi: Paulo anarejelea kosa au deni kwa masharti bila kueleza jinsi Onesimo alivyomfikia.

Rejea za Biblia: Filemoni 1:1–7 · Filemoni 1:10–19 · Filemoni 1:22–25

Vyanzo: primary, brown

Fuatilia hoja

Barua inaelekea kutoka shukrani kwa upendo wa Filemoni kwenda ombi kwa ajili ya Onesimo, kujitolea kubeba deni linalowezekana na matarajio pamoja na salamu za mwisho. Haiagizi wazi kuachiliwa kisheria kutoka utumwa, na watafsiri hujadili kama ombi la Paulo linadokeza hilo. Mpaka huo unapaswa kutambuliwa pamoja na changamoto yake yenye nguvu dhidi ya kumchukulia mwumini mwenzao kama mali tu. Undugu wa Kikristo haupaswi kutumiwa kuficha kulazimisha au kuonyesha utumwa wa kale kuwa wa kupendeza.

Rejea za Biblia: Filemoni 1:8–21

Vyanzo: primary

Ombi binafsi ndani ya jumuiya

Filemoni 1:1–7

Salamu za Paulo zinajumuisha Afia, Arkipo na kanisa linalokutana nyumbani. Shukrani kwa upendo wa Filemoni zinaandaa ombi lenye umuhimu wa kijumuiya ingawa linazungumza naye binafsi. Mahusiano yanayotajwa katika mwanzo yanatukumbusha kwamba maamuzi binafsi kuhusu mamlaka yanaweza kuathiri maisha ya jumuiya nzima.

Kwa tafakari

Kundi la wapokeaji linaathirije namna unavyoisikia barua inayoonekana kuwa binafsi?

Mwone Onesimo kama ndugu

Filemoni 1:8–16

Paulo anaomba kupitia upendo na kumweleza Onesimo kuwa mpendwa kwake. Ombi lake linaweka undugu wa Kikristo dhidi ya kupunguza mtu kuwa hadhi yake ya kijamii tu. Tambua mipaka ya maelezo: sauti ya Onesimo mwenyewe haijahifadhiwa, na kifungu hakituambii kila hali iliyo nyuma ya kutengana kwake na Filemoni.

Kwa tafakari

Ni nini kinachobadilika mtu anayezungumziwa anapopaswa kupokelewa kama ndugu mpendwa?

Fanya ukaribisho uwe wa vitendo

Filemoni 1:17–21

Paulo anamwomba Filemoni ampokee Onesimo kama ambavyo angempokea Paulo na kujitolea kubeba deni linalowezekana. Maneno yake hayathibitishi kwamba wizi ulitokea. Upatanisho unahusisha wajibu wa mali na namna iliyobadilika ya kutendea watu, si lugha nzuri tu. Shinikizo la maandishi kwa Filemoni linapaswa kuchunguzwa pamoja na mazingira yake ya kijamii yasiyo sawa.

Kwa tafakari

Ni gharama na wajibu gani halisi ambao Paulo anauchukua ili kufanya ombi lake lifanye kazi?

Mwisho ulio wazi na wajibu unaoendelea

Filemoni 1:22–25

Ombi la mahali pa kukaa na salamu za watendakazi vinaweka ombi ndani ya mtandao unaoendelea. Hakuna jibu lililohifadhiwa hapa linalorekodi kile Filemoni alichofanya hasa, na barua haiagizi wazi kuachiliwa kutoka utumwa. Jadili kile ombi lake lingehitaji bila kubuni mwisho au kuchukulia kutokuwepo kwa amri ya kukomesha utumwa kuwa uidhinishaji wa utumwa.

Kwa tafakari

Unaweza kusema kwa uwajibikaji kwamba barua inaomba nini, na ni nini kinachobaki hakijulikani kuhusu matokeo?

Vyanzo

- [primary] Filemoni; maandishi ya msingi ya Biblia. Rejea za kusoma tu; hakuna maandishi ya Biblia yaliyotolewa tena katika nyenzo hii. <https://ebible.org/eng-web/PHM.htm>
- [brown] Raymond E. Brown, An Introduction to the New Testament (Doubleday, 1997), sura ya 21. Historia na mjadala wa kitaaluma; si uidhinishaji wa kila tafsiri katika mwongozo huu.

Maudhui na vielelezo tulivyotengeneza: CC BY 4.0. Maandishi ya Biblia na kazi za wengine hazijajumuishwa.

Barua za Paulo · CC BY 4.0 · <https://paulineletters.com/sw/explore/resources/study-philemon>